

NARAVNO VEDENJE

Volkov

ALI NARAVA URAVNAVA ŠTEVILČNOST VOLKOV?

Številčnost volkov v naravi je odvisna predvsem od razpoložljivosti teritorija in količine plena. Volkovi so izrazito teritorialni, vsak trop zasede veliko območje in ga brani pred drugimi, s čimer naravno omejuje število tropov na določenem območju. Vsakega volka, ki pride na njihovo ozemlje, trop prežene ali ubije, kar zagotavlja trajnostno rabo plena. V tropu se razmnožuje le vodilni par, enkrat letno, medtem ko preživetje mladičev ostaja nizko – običajno le tretjina preživi prvo leto. Zaradi teh mehanizmov je rast populacije volkov naravno uravnavana.

ALI VOLKOVI URAVNAVAJO POPULACIJE PLENA?

Volkovi se običajno prehranjujejo z divjadjo, predvsem s parkljarji, kot so jelenjad, srnjad in divji prašiči, a plenijo tudi druge vrste, česona voljo. Kot oportunistični plenilci izbirajo predvsem plen, ki je lažje dostopen, na primer slabotnejše in bolne živali ali nezaščitene domače živali. Pri vrstah s hitrim razmnoževanjem in visokimi gostotami, kot so denimo divji prašiči, pa sam plenilski pritisk volkov običajno ne zmanjša opazno njihove številčnosti.

ALI VOLKOVI ŽIVIJO SAMO NA GOZDNIH OBMOČJIH?

Volk živi v različnih habitatih in se zna prilagoditi različnim razmeram. V Evropi je najpogostejši v gozdovih, kjer najde zavetje in plen, vendar ni tipično gozdna vrsta. Ugajajo mu prepletenost gozdnih kompleksov z grmišči in jasami, kjer najdeta svoj življenjski prostor tudi vrsti, ki tvorita njegov osnovni jedilnik – srnjad in jelenjad.

ALI SO VOLKOVI BOLJ AKTIVNI PONOČI?

Plašnost volkov je posledica stoletij preganjanja s strani ljudi, ki so želeli zaščititi svoje domače živali pred napadi. Zaradi izogibanja človeku so volkovi danes pogosteje dejavni ponoči. Kljub temu jih lahko, zlasti mlade osebe, opazimo tudi podnevi – na primer med premiki znotraj svojega teritorija ali pri raziskovanju novih območij, kjer lahko vzpostavijo lasten trop. Temu procesu pravimo disperzija, ki je ključna za ohranjanje genske raznolikosti in širjenje populacije.

ALI SO VOLKOVI LAHKO ČLOVEKU NEVARNI?

V Sloveniji ni znanih primerov napada volka na človeka, saj volk človeka ne prepozna kot plen, temveč kot morebitno grožnjo, ki se ji praviloma izogne. V Evropi pa z rastjo populacije in širjenjem volkov opažajo pojav tako imenovanih neplašnih volkov, ki so lahko v redkih primerih nevarni. Takšni osebkii izgubijo strah pred človekom in se začnejo približevati naseljem. Da volkovi ostanejo plašni in se izogibajo človeku, je ključno izvajati ukrepe za odvrčanje približevanja.

Zadostna ozaveščenost in razumevanje vedenja volkov prispevata k varnejšemu, bolj odgovornemu in mirnejšemu soobstoju človeka in volka.

V zadnjih stoletjih so volkovi razvili različne vedenjske strategije za izogibanje človekovemu preganjanju. V 70. letih prejšnjega stoletja so bili razglašeni za zavarovano vrsto, kar je omogočilo postopno okrevanje nekoč močno zdesetkanih populacij. Hkrati se ljudje vse pogosteje naseljujemo na nekdanj pretežno naravnih območjih, zato se volkovi vse pogosteje srečujejo s človeško prisotnostjo in dejavnostmi. Da volkove ohranimo plašne in preprečimo potencialno nevarnost za ljudi, je pomembno, da jih odvrčamo od približevanja ljudem. Volkovi, ki izgubijo plašnost do ljudi, se na podlagi uradne odločbe čim prej odstranijo iz populacije.

LIFE21-NAT-IT-LIFE WILD WOLF

Sofinancira Evropska unija

NATURA 2000

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR

Zavod za gozdove Slovenije

UNIVERZA
V LJUBLJANI

BF
Biotehniška
fakulteta

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

DINA
Pivka

Pivka

Plakat je pripravljen v sklopu projekta LIFE WILD WOLF (LIFE21-NAT-15-LIFE WILD WOLF). Sofinancirano s strani Evropske komisije, preko finančnega mehanizma LIFE. Vendar pa so izražena stališča in mnenja izključno stališča in mnenja avtorjev in ne odražajo nujno stališč in mnenj Evropske unije ali agencije CINEA. Niti Evropska unija niti organ, ki dodeljuje sredstva, zanje ne odgovarjata.

www.volkovi.si
(o volkovih)

www.lifewildwolf.com
(o projektu LIFE WILD WOLF)

Fotografija: Miha Krofel

KAKO SE VESTI NA *Območju volka*

Srečanja z volkom so v Sloveniji zelo redka, saj se volk človeku in njegovim dejavnostim praviloma izogiba. Gre za plašno in previdno žival, ki se običajno umakne, še preden jo sploh opazimo. Kljub temu pa je na območjih, kjer volkovi živijo, pomembno upoštevati osnovne napotke odgovornega vedenja, s katerim zmanjšujemo možnost konfliktov in pomagamo ohranjati naravno plašnost volkov.

Nikoli ne puščajte svojih hišnih ljubljencev brez nadzora zunaj ograjenih dvorišč.

Psa imejte pod nadzorom tudi ponoči (v hiši ali v pesjaku).

Na sprehodu imejte psa vedno na povodcu in ga nikoli ne puščajte, da se oddalji od vas.

Nikoli se ne skušajte približati volku ali drugi divji živali. S stikom boste povzročili spremembo njenega naravnega vedenja.

Če volka opazite na daljavo, ostanite tiho, ne poskušajte pritegniti njegove pozornosti in ohranite razdaljo vsaj 100 metrov.

Nikoli ne hranite volkov ali drugih prostoživečih živali.

V primeru srečanja govorite naglas, mahajte z rokami ali ploskajte. Najverjetneje se bo volk prestrašil in pobegnil.

Fotografija: Miha Krofel

